

**UCHWAŁA NR XXIII/181/2020
RADY GMINY KRAMSK**

z dnia 24 września 2020 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kramsk oraz granic ich obwodów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 39 ust. 5a w związku z art. 10 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910) Rada Gminy Kramsk uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale nr VIII/58/19 Rady Gminy Kramsk z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kramsk oraz granic ich obwodów w pkt 3 załącznika do uchwały w kolumnie: *Adres siedziby szkoły, adresy innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych* ustala się dodatkowy adres lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w brzmieniu następującym: Wola Podłęzna, ul. Centralna 61, 62-510 Konin.

§ 2. Zmiana lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ustalona zostaje na okres przejściowy i obowiązuje do dnia zakończenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w roku szkolnym 2020/2021.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kramsk oraz Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęznej.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady

Marek Lidźbiński

Uzasadnienie

do uchwały nr XXIII/181/2020 Rady Gminy Kramsk z dnia 24 września 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kramsk oraz granic ich obwodów.

W sytuacji wprowadzenia – decyzją PINB w Koninie z dnia 31 lipca 2020 r. zaopatrzoną w klauzulę natychmiastowej wykonalności - zakazu użytkowania Budynku A z zespołu budynków publicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w miejscowości Wola Podłęzna w gminie Kramsk, zachodzi konieczność ustalenia nowych adresów innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Przepis art. 39 ust. 7a Prawa oświatowego stanowi: „*W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły. Przepisy art. 89 stosuje się*”. Tworzenie i likwidację innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych ustawodawca traktuje jako przekształcenie szkoły, a więc jako jej utworzenie albo likwidację.

Przełgąd stanu prawnego prowadzi do wniosku, że system prawa oświatowego, nie przewiduje rozwiązania na wypadek, gdy nagle okaże się, że budynki szkolne, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, są w takim stanie, że stwarzają zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, mienia albo środowiska, a więc że w odniesieniu do tego rodzaju sytuacji awaryjnych mamy do czynienia z luką w prawie.

Na tego rodzaju sytuacje posiłkować należy się ogólnymi rozwiązaniami Prawa budowlanego oraz Prawa oświatowego, albowiem bardziej adekwatnych regulacji prawnych w polskim systemie prawnym jest brak. Uregulowania te wymagają jednak interpretacji prokonstytucyjnej, a więc w szczególności uwzględniającej wpisana do przepisów Konstytucji RP hierarchię wartości podlegających ochronie prawnej.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Koninie nie zdecydował się na zastosowanie w sprawie wydanej przez ten organ decyzji zakazującej użytkowania budynków gminnej, a więc publicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w miejscowości Wola Podłęzna, na terenie gminy Kramsk, przepisu art. 68, pkt 2 Prawa budowlanego, przewidującego wskazanie organu obowiązane do zapewnienia lokali zamiennych, czym ułatwiłyby sytuację władzom gminy Kramsk. Jednakże przepis ten nie mógł znaleźć zastosowania w odniesieniu do budynku szkolnego (a nie mieszkalnego) oraz w dodatku w odniesieniu do budynku niezamieszkałego. Poprzestanie na zastosowaniu przez PINB w Koninie jedynie przepisu art. 66 Prawa budowlanego, który nie wymaga wskazania organu obowiązane do zapewnienia lokali zamiennych uzasadniała sytuacja, w której zespół budynków szkolnych publicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęznej, ze względu na okres trwających wakacji, nie był (zapewne) przez nikogo ani zamieszkały, ani użytkowany. W tych warunkach rozwiązania problemu poszukiwać należy wyłącznie na gruncie przepisów Prawa oświatowego, przyjmując za pewnik, że zajęcia dydaktyczne w siedzibie ww. Szkoły bezwzględnie nie mogą się odbywać.

Skoro po myśli art. 39 ust. 7a Prawa oświatowego „...*tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły...*”, to można wyprowadzać z tego przepisu wnioski, że w przypadku stwierdzenia przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Koninie stanu zagrożenia dla życia, zdrowia i mienia ze względu na stan techniczny budynku będącego siedzibą gminnej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w miejscowości Wola Podłęzna, a więc obiektu budowlanego, w którym odbywały się zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, wobec wydania zakazu użytkowania tego budynku i opatrzenia tego zakazu klauzulą natychmiastowej wykonalności, nie wchodzi w rachubę wdrażanie procedury przekształcania szkoły lub placówki, o której stanowi art. 89 ust. 9 Prawa oświatowego, pod którą z mocy art. 39 ust. 7a Prawa oświatowego podpada procedura tworzenia i likwidacji innych lokalizacji prowadzenia zajęć edukacyjnych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych). Procedura ta wymaga zachowania ustawowo określonych terminów na dokonanie czynności w tych procedurach przewidzianych. Wchodzi natomiast w rachubę procedura określona w art. 88 ust. 1, 2, 7 i 8 Prawa oświatowego, która nie wymaga zachowania żadnych terminów, a jedynie korekty aktu założycielskiego Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęznej co – zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 1 Prawa oświatowego należy do Rady Gminy Kramsk, a następnie przesłanie tego aktu właściwemu kuratorowi oświaty, co – jako czynność o charakterze wykonawczym – należy do Wójta Gminy Kramsk.

W szczególności podkreślenia wymaga, że utworzenie innego, nowego miejsca lokalizacji prowadzenia

zajęć dydaktycznych w szkołach podstawowych nie wymaga zastosowania przepisu art. 89 ust. 1 zdanie 2 Prawa oświatowego, który stanowi: *Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.* W przedmiotowej sprawie nie występuje bowiem ani problem likwidacji Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęźnej, ani nawet problem likwidacji jakiegokolwiek adresu innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych. Przeciwnie, w przedmiotowej sprawie występuje jedynie problem utworzenia adresu dodatkowej innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych a więc adresu przy ul. Centralnej 61 w Woli Podłęźnej.

Wydanie przez PINB w Koninie decyzji zakazującej użytkowania jednego z budynków zespołu budynków szkolnych Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w miejscowości Wola Podłęźna w gminie Kramsk i nadanie tej decyzji klauzuli natychmiastowej wykonalności wymaga zmiany uchwały Rady Gminy Kramsk w zakresie wprowadzenia do tej uchwały nowych adresów innej lokalizacji prowadzenia zajęć, to jest adresu przy ul. Centralnej 61 w Woli Podłęźnej, 62-510 Konin.

Nade wszystko należy mieć w związku z tym na uwadze, że w analizowanym przypadku nie chodzi o zmianę planu sieci publicznych szkół podstawowych, ani o zmianę obwodów (zasięgów terytorialnych) podstawowych szkół publicznych na terenie gminy Kramsk, lecz jedynie o czasowe - wynikającą z decyzji nr PINB.5172.5.2020 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Koninie z dnia 31 lipca 2020 r. o zakazie użytkowania zespołu budynków szkolnych Szkoły Podstawowej imienia Janusza Korczaka w miejscowości Wola Podłęźna w gminie Kramsk oraz z nadania tej decyzji przez PINB w Koninie rygoru natychmiastowej wykonalności – określenie nowego adresu innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych. Chodzi więc o utworzenie nowego adresu innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych w celu umożliwienia Wójtowi Gminy Kramsk wywiązania się z ustawowego obowiązku, określonego z jednej strony w art. 10 ust. 1 pkt 1 Prawa oświatowego, który nakłada na każdego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) obowiązek: *„...zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki...”*, a z drugiej strony w decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Koninie z dnia 31 lipca 2020 r. nr PINB.5172.5.2020.

Jak wynika z uzasadnienia decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 31 lipca 2020 r. budynek Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęźnej został wybudowany około roku 1920.

Z uzasadnienia ww. decyzji (I.2.b) wynika również, że zespół trzech budynków Szkoły Podstawowej przez wiele lat nie był poddawany konserwacji, remontom, ani modernizacjom, w wyniku czego w szczególności budynek o powierzchni zabudowy: 282,95 m² i kubaturze: 1.523,59 m³ dotychczas użytkowany jako budynek z pomieszczeniami do edukacji szkolnej oraz zawierający część higieniczno-sanitarną całego kompleksu budynków Szkoły uległ dewastacji do tego stopnia, że jego dalsze użytkowanie w stanie dotychczasowym stwarzało – w ocenie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, wyrażonej w uzasadnieniu decyzji z dnia 31 lipca 2020 r. – bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia. Przesłanki dla takiej oceny zostały szczegółowo opisane w uzasadnieniu decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Koninie z dnia 31 lipca 2020 r. (I.2.c). W szczególności w uzasadnieniu tej decyzji (I.2.b) wskazano, że: *„...z uwagi na ... znaczne obniżenie cech wytrzymałościowych konstrukcji, w wyniku zmniejszenia przekrojów nośnych należy stwierdzić, iż spełnienie podstawowych wymagań dotyczących nośności i stateczności konstrukcji, bezpieczeństwa użytkowania przedmiotowego budynku nie jest zachowane. Powyższe sprzeczne prowadzi do konkluzji, iż w każdej chwili, na skutek zbiegu niesprzyjających zdarzeń gwałtownego wzrostu obciążeń zmiennych, dynamicznych, przekraczających dopuszczalne; np. silnego parcia wiatru na powierzchnię dachu, ulewnych deszczów, śniegu, gradu, nawałnic, pożaru, itp.] stateczność budowli zostanie naruszona. Nastąpi przekroczenie stanów granicznych nośności konstrukcji i utrata stateczności, co objawi się zniszczeniem konstrukcji [budynku] lub katastrofą.*

Stwierdzony stan faktyczny stanowi zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz stanowi zagrożenie własności mienia. Niezależnie od utraty cech wytrzymałościowych, w wyniku procesu rozkładu [butwienia] celulozy i ligniny, powstaje niebezpieczny dla życia i zdrowia ludzi amoniak oraz jony fosforanowe, azotanowe i siarczanowe” (decyzja I.2.b). Z tych powodów jednym z elementów osnowy ww. decyzji (I.2.b) było wydanie – na podstawie art. 66 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane – bezwzględного zakazu użytkowania ww. budynku z pomieszczeniami dydaktycznymi oraz z zapleczem sanitarno-higienicznym dla całej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęźnej.

Przepis art. 7 ust. 1 zdanie 2 pkt 8 u.s.g. stanowi, że: „*W szczególności do zadań własnych gminy należą sprawy... edukacji publicznej*”. Zakres tych zadań precyzuje przepis art. 11 ust. 2 pkt 1 Prawa oświatowego, który stanowi, że: „*Zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej, jest zadaniem oświatowym: .. gmin – w przedszkolach ... a także w szkołach, o których mowa w art. 8 ust. 15*”, a więc w szkołach podstawowych.

Przepis art. 66 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 zdanie 1 Prawa budowlanego stanowi:

„1. W przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany:

1)Może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska...

- organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku.

2.W decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1-3, organ nadzoru budowlanego może zakazać użytkowania obiektu budowlanego lub jego części do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości”.

Znamienne, że wydanie przez organ nadzoru budowlanego zakazu użytkowania obiektu budowlanego przeznaczonego na świadczenie usług edukacyjnych, ze względu na zagrożenie zaistnienia katastrofy budowlanej, względnie ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia, czy środowiska, nie zostało poddane żadnej szczególnej regulacji: ani w przepisach ustawy – Prawo budowlane, ani w przepisach z dziedziny oświaty. Zatem zakaz użytkowania obiektu budowlanego może zostać wydany przez organ nadzoru budowlanego także w odniesieniu do budynku, w którym do momentu wydania takiego nakazu były albo mogły być świadczone usługi edukacyjne. Wydanie zakazu użytkowania obiektu budowlanego ze względu na zagrożenie zaistnienia katastrofy budowlanej jest niezależne od tego, jaki może mieć to wpływ na organizację procesu dydaktycznego w placówkach oświatowych, w tym na ustaloną w danej gminie sieć publicznych szkół podstawowych oraz określeniem granic obwodów (zasięgów) publicznych szkół podstawowych, jak i procedur zmiany tych granic, jak również niezależnie od procedur ustalania adresów lokalizacji siedzib szkół i adresów lokalizacji innych miejsc prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych oraz opiekuńczych (a więc – mówiąc bardziej zwięźle - edukacyjnych).

Z przyjęcia takiej regulacji prawnej, w myśl której wydanie przez organ nadzoru budowlanego zakazu użytkowania budynku szkoły podstawowej nie wymaga ani uzgodnienia, ani nawet zaopiniowania przez władze oświatowe, płynie oczywisty i logiczny wniosek, że zdrowie i życie ludzkie, konieczność ochrony mienia, ochrona środowiska oraz zapobieganie katastrofom budowlanym są wartościami wyżej cenionymi i przez to w szerszym zakresie chronionymi prawem, niż realizacja procesu dydaktycznego w publicznych szkołach podstawowych zgodnie z przyjętymi aktami, ustalającymi sieć publicznych szkół podstawowych, granic i obwodów (zasięgów), siedzib, adresów lokalizacji siedzib szkół, oraz adresów lokalizacji innych miejsc prowadzenia zajęć (świadczenia usług) edukacyjnych. O naszkicowanej wyżej hierarchii wartości prawem chronionych świadczy przede wszystkim treść art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, który stanowi: „*Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw*”. Przepis ten postrzegany jest jako „*klucz do konstytucyjnej aksjologii*” (tak M. Safian, *Klucze konstytucyjnej aksjologii*, „Rzeczpospolita” z dnia 9 kwietnia 2001, *Prawo co dnia*).

Do konstytucyjnych praw, o których stanowi cytowany wyżej przepis art. 31 ust. 3 Konstytucji RP należy także prawo do nauki (art. 70 ust. 1 zdanie 1 Konstytucji RP), które do ukończenia 18 roku życia jest jednocześnie obowiązkiem (art. 70 ust. 1 zdanie 2 Konstytucji RP). Jednakże w świetle wspomnianej konstytucyjnej aksjologii oraz towarzyszącą jej hierarchią prawem chronionych wartości jako pewnik należy przyjąć, że ani ustawodawca zwykły, ani – tym bardziej ustrojodawca – nie oczekują, że osoby podlegające obowiązkowi szkolnemu będą obowiązek ten realizować w warunkach narażenia własnego życia lub zdrowia na bezpośrednie niebezpieczeństwo. Nie oczekuje też, że osoby te będą realizować obowiązek szkolny z naruszeniem obowiązującego prawa oraz aktów stosowania prawa wydanych przez upoważnione do tego organy, np. poprzez realizowanie obowiązku szkolnego w pomieszczeniach znajdujących się w budynkach objętych – na mocy decyzji organów nadzoru budowlanego - zakazem ich użytkowania.

Przepis art. 68 ustawy – Prawo budowlane stanowi: „*W razie stwierdzenia potrzeby opróżnienia w całości lub w części budynku przeznaczonego na pobyt ludzi, bezpośrednio grożącego zawaleniem, organ nadzoru budowlanego jest obowiązany*”.

1) nakazać, w drodze decyzji, na podstawie protokołu oględzin, właścicielowi lub zarządcy obiektu budowlanego opróżnienie bądź wyłączenie w określonym terminie całości lub części budynku z użytkowania;

2) przestać decyzję, o której mowa w pkt 1, obowiązanemu do zapewnienia lokali zamiennych na podstawie odrębnych przepisów;

3) zarządzić:

a) umieszczenie na budynku zawiadomienia o stanie zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz o zakazie jego użytkowania

b) wykonanie doraźnych zabezpieczeń i usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia z określeniem, technicznie uzasadnionych, terminów ich wykonania”.

Cytowany wyżej przepis ma zastosowanie „w razie stwierdzenia potrzeby opróżnienia w całości lub w części budynku przeznaczonego na pobyt ludzi”. Zakresem jego zastosowania objęte są więc sytuacje, gdy chodzi o budynek mieszkalny, albo przynajmniej z lokalami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz jednocześnie zasiedlony i gdy zachodzi konieczność opróżnienia takiego lokalu. Tylko w takiej sytuacji organ nadzoru budowlanego, wydając nakaz opróżnienia budynku, jest jednocześnie obowiązany do przesłania decyzji o opróżnieniu budynku organowi obowiązanemu do zapewnienia lokali zamiennych na podstawie odrębnych przepisów. Sam natomiast nie jest obowiązany ani dostarczyć tych lokali, ani nawet nie ma obowiązku ich wskazania.

Art. 10 ust. 1 pkt 1 Prawa oświatowego stanowi: „Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności: 1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki...”.

Przepis art. 29 ust. 1 pkt 2 - Prawa oświatowego - stanowi: „W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w ... art. 10 ust. 1 pkt 1 ... wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu, zarząd województwa”. Zatem zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki...” jest zadaniem wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Przepis art. 39 ust. 1 Prawa oświatowego stanowi: „Sieć publicznych szkół podstawowych powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego”. W świetle tego przepisu sieć publicznych szkół podstawowych ma być czymś względnie stałym, a przy tym ustalonym z myślą o tym, by wszystkim osobom mającym realizować obowiązek szkolny, zapewnić dostęp do edukacji na równych zasadach, zwłaszcza z punktu widzenia ewentualnych uciążliwości związanych z realizacją tego obowiązku. Przy ustalaniu sieci publicznych szkół podstawowych ustawodawca nie przewidział, by brać pod uwagę sytuacje, z którymi może wiązać się zagrożenie dla takich wartości, jak życie zdrowie, mienie, czy środowisko.

Przepis art. 39 ust. 5 Prawa oświatowego stanowi: „Rada gminy, z uwzględnieniem ust. 1 i 2, ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę, a także określa granice obwodów publicznych szkół podstawowych, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze gminy, z zastrzeżeniem art. 88 ust. 2. W przypadku publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez inne organy, określenie granic ich obwodów następuje w uzgodnieniu z tymi organami. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym”. Treść zdania pierwszego cytowanego wyżej przepisu sugeruje, że uchwała w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych **jest generalnym aktem administracyjnym**. Wskazuje ona bowiem w sposób konkretny granice, w ramach których osoby podlegające obowiązkowi szkolnemu mają realizować ten obowiązek w publicznych szkołach podstawowych. Można powiedzieć, że uchwała ta określa sposób realizacji obowiązku szkolnego poprzez podzielenie obszaru gminy na obwody (zasięgi) publicznych szkół podstawowych. Obowiązek ogłaszania uchwał ustalających plan sieci publicznych szkół podstawowych wraz z granicami obwodów (zasięgów) publicznych szkół podstawowych wskazuje na to, że sieć ta powinna mieć co do zasady charakter trwały, stanowiąc swego rodzaju pomocniczy podział terytorium gminy na obwody publicznych szkół podstawowych. Czynność ustalenia sieci szkół oraz podziału obszaru gminy na obwody publicznych szkół podstawowych ma charakter jednorazowy i prowadzi do nadania poszczególnym obwodom szkolnym szczególnego publicznoprawnego statusu, albowiem wyznacza on sposób realizacji obowiązku szkolnego. To pozbawia tę uchwałę cechy aktu prawa miejscowego, i to pomimo tego, że w art. 39 ust. 5 zdanie

3 Prawa oświatowego ustawodawca przewidział publikowanie tych uchwał w wojewódzkich dziennikach urzędowych. Ma to takie znaczenie, że uchwała taka, nie będąc aktem prawa miejscowego, nie wymagałaby 14-dniowego *vacatio legis* dla wprowadzenia jej w życie. Instytucja wejścia w życie dotyczy bowiem jedynie powszechnie obowiązujących aktów normatywnych (szerzej na ten temat M. Szewczyk, *Wejście w życie aktu normatywnego*, Poznań WOKiSS 2018).

Przepis art. 39 ust. 5a Prawa oświatowego stanowi: „*W uchwale, o której mowa w ust. 5, wskazuje się adresy siedzib szkół, o których mowa w ust. 5, oraz adresy innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych*”. W świetle powyższego przepisu, łącznie z art. 39 ust. 5 Prawa oświatowego czymś innym jest plan sieci publicznych szkół podstawowych ze wskazaniem granic obwodów („zasięgów terytorialnych” – art. 88 ust. 2 Prawa oświatowego) publicznych szkół podstawowych, a czymś innym – adresy szkół oraz adresy innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, jakkolwiek obydwa te zagadnienia powinny zostać uregulowane w jednej i tej samej uchwale rady gminy. Jednakże skutkiem prawnym ustalenia w drodze uchwały rady gminy planu sieci publicznych szkół podstawowych oraz z określenia obwodów (zasięgów terytorialnych) publicznych szkół podstawowych wynika, którzy z uczniów, gdzie zamieszkali, przynależą do poszczególnych obwodów publicznych szkół podstawowych. Natomiast z określenia w tej uchwale adresów siedzib szkół oraz adresów innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynika, miejsce świadczenia usług dydaktycznych, wychowawczych oraz opiekuńczych. Przedmiot tych regulacji, choć z sobą ściśle powiązany, jest całkowicie odrębny. Można bowiem wytyczyć ścisłą delimitację pomiędzy ustaleniem planu sieci oraz granic obwodów publicznych szkół podstawowych oraz adresów siedzib szkół i adresów innych lokalizacji prowadzenia zajęć.

Kolejna różnica pomiędzy wspomnianymi dwoma zagadnieniami regulowanymi w jednej i tej samej uchwale, choć nie zawsze jednocześnie, jest to, że opinii kuratora oświaty wymaga jedynie ustalenie planu sieci szkół publicznych. Opinii kuratora oświaty nie wymaga natomiast ustalenie obszarów (zasięgów terytorialnych) publicznych szkół podstawowych, siedzib szkół i adresów innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych. Taki wniosek płynie z treści art. 39 ust. 8 Prawa oświatowego. Stanowi on, że: „*Ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 5 i 7, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5a-7a*”. W świetle powyższego przepisu upoważnienie kuratora oświaty do opiniowania obejmuje jedynie ustalenie planu sieci publicznych szkół podstawowych. Kompetencja kuratora oświaty nie obejmuje zatem opiniowania m.in. innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych. Jakkolwiek więc WSA w Gdańsku w wyroku III SA/Gd 253/19 z dnia 4 lipca 2019 r. orzekł, że: „*Ustalenie planu sieci publicznych szkół podstawowych może nastąpić jedynie po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Tym samym warunkiem ustalenia - a więc obowiązywania - planu sieci szkolnej jest wyrażenie przez kuratora pozytywnej opinii w sprawie jego zgodności z odpowiednimi kryteriami*”, to z wyroku tego nie wynika ani *expressis verbis*, ani *implicite*, aby rygor ten obejmował także ustalenie adresów lokalizacji siedzib szkół oraz adresy lokalizacji innych miejsc prowadzenia zajęć edukacyjnych, ani nawet obwodów (zasięgów terytorialnych) publicznych szkół podstawowych. Niemniej – jak już powiedziano i ten element, jaki stanowią adresy lokalizacji szkół oraz adresy lokalizacji innych miejsc prowadzenia zajęć edukacyjnych, stanowią element treści uchwały rady gminy w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych oraz granic obwodów publicznych szkół podstawowych. Wprowadzenie tych treści do uchwały w sprawie ustalenia planu sieci, choć nie wymaga opinii kuratora oświaty, wymaga jednak ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Przepis art. 39 ust. 7a Prawa oświatowego stanowi: „*W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły. Przepisy art. 89 stosuje się*”. Tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych ustawodawca traktuje jako przekształcenie szkoły, a więc jako jej utworzenie albo likwidację.

Przepis art. 89 ust. 9 Prawa oświatowego stanowi: „*Przepisy ust. 1- 8 i art. 88 stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki*”. A zatem zastosowanie mają przepisy art. 88 Prawa oświatowego o zakładaniu szkół publicznych – w przypadku tworzenia innych lokalizacji prowadzenia zajęć edukacyjnych, natomiast przepisy art. 89 ust. 1 – 8 Prawa oświatowego o likwidacji szkół publicznych do likwidacji innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych. W przypadku samego tworzenia innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych przepisy art. 89 Prawa oświatowego zastosowania nie znajdują ze względu na ich bezprzedmiotowość w odniesieniu do tworzenia innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Spośród przepisów art. 88 Prawa oświatowego, do przekształcenia polegającego na utworzeniu nowego adresu prowadzenia zajęć dydaktycznych, w zakresie publicznej szkoły podstawowej, zastosowanie mają jedynie:

a) ust. 1, który stanowi: „*Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa odpowiednio jej typ lub rodzaj, nazwę i siedzibę*”;

b) ust. 2, który stanowi: „*Akt założycielski publicznej szkoły podstawowej, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także jej zasięg terytorialny (obwód), w szczególności nazwy miejscowości, a w miastach - nazwy ulic lub ich części, należących do jej obwodu, oraz podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne. Publicznej szkole podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną nie ustala się obwodu, chyba że osoba prowadząca wystąpi z takim wnioskiem*”;

c) ust. 7, który stanowi: „*Organ lub osoba, o których mowa w art. 8 ust. 2, zakładająca szkołę lub placówkę podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut*” oraz

d) ust. 8, który stanowi: „*Akt założycielski i statut szkoły lub placówki publicznej przesyła się właściwemu kuratorowi oświaty oraz innym organom właściwym do sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką*”.

Niniejsze uzasadnienie do uchwały zostało sporządzone na podstawie „Ekspertyzy prawnej w sprawie organizacji roku szkolnego w obwodzie szkolnym, który obsługiwała dotychczas publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Podłęźnej przy ul. Szkolnej 2 w gminie Kramsk” sporządzonej przez prof. Marka Szewczyka. Wynika z niej również, że aby wywiązać się z obowiązków, Wójt Gminy Kramsk powinien przygotować dla Rady Gminy Kramsk projekty:

1. zmiany aktu założycielskiego uwzględniającego utworzenie nowych adresów innych lokalizacji prowadzenia zajęć przez nauczycieli dla uczniów ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęźnej oraz

2. uchwały zmieniającej uchwałę Rady Gminy Kramsk w sprawie ustalenia planu sieci szkół w zakresie określenia w tej uchwale nowych adresów innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Woli Podłęźnej.

Wójt Gminy Kramsk

Andrzej Nowak